

skops faste Lønning af Statskassen udgør. I Finansaaret 1904—05 er Overskuddet saaledes beregnet at ville udgøre 24,009 Kr. 62 Ø., medens Bispeembedets faste Lønning af Statskassen kun udgør 10,000 Kr. Der vil saaledes i disse inddragne Bispetiender være fuldt tilstrækkeligt til Dækning af Udgifterne ved det paatænkte ny Bispeembedes Oprettelse.

Ministeriet har dog ikke ment at burde indskrænke sig til at henvise hertil, men har i Lovforslagets § 2, der ganske vist efter sit Indhold falder uden for det, som direkte vedrører det ny Bispeembedes Oprettelse, ment at kunne anvise en Vej, ad hvilken Statskassen efterhaanden vil kunne opnaa Dækning for Udgifterne herved. Til Forstaaelsen af denne Paragraf skal i øvrigt følgende bemærkes:

Ved den ved de tvende Love af 20. Juni 1850 gennemførte Udjevning af Forskellen imellem det privilegerede og det uprilegerede Hartkorn samt flere ældre Skatters og Skatteligningers Ophævelse og Afløsning med Ligningsskatten maatte det være Opgaven, at ogsaa Gejstlighedens Hartkorn, der hidtil havde nydt visse Begunstigelser, kunde blive lige beskattet med Landets øvrige Hartkorn. For ikke herved at paalægge særlig de Præster, der sad i smaa Kaar, alt for trykkende Byrder bestemtes det, at der imellem de gejstlige Embeder, der ved Forandringen vilde faa en forøget Skattebyrde, fremtidig skulde fordeles et aarligt Beløb af 8,000 Rdr. (16,000 Kr.). Fordelingen skete af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet saaledes, at de gejstlige Embeder, hvis Reguleringssum var under 1,600 Kr., forlods fik fuld Erstatning for den forøgede Skat, naar Forøgelsen udgjorde over 6 Kr., medens der i øvrigt toges Hensyn til Embedernes Trang i det hele til saadan Lettelse. I Henhold til denne Lov har der paa de aarlige Finanslove til Skattegodtgørelser til gejstlige Embedsmænd været opført et Beløb af 16,000 Kr., jfr. § 21 II. A. 5., medens der — i alt Fald i en Aarrække — kun er anvist et Beløb af 15,794 Kr. 84 Ø. til Udbetaling.

For mange Embeders Vedkommende have de dem ved Fordelingen i Halvtredserne tillagte Beløb allerede forlængst tabt deres Karakter af Skattegodtgørelse der igennem, at Embedernes Jorder helt eller delvis ere bortsolgte og Skatterne

altsaa derved ophørte med at hvile paa disse Embeder, og i sin Helhed vil det formentlig derfor være berettiget nu at betragte disse Skattegodtgørelser mere som Tilskud til utilstrækkelig lønnede gejstlige Embeder. Ministeriet skal nu ikke benægte, at slige Tilskud ogsaa i Fremtiden kunne tiltrænges. Men naar henses til, at der udtrykkelig gives saadanne Tilskud andet Steds paa Finansloven, jfr. § 21 II. A. 2. og 4. samt den hertil knyttede Anmærkning, samt til, at de nye Skattelove og da i denne Forbindelse navnlig Loven om Ejendomsskyld antagelig vil give Præsteembederne Skattelettelser, vil man ikke anse det for uforvarligt efterhaanden at lade de hidtil tilstaaede „Skattegodtgørelser“ bortfalde som saadanne, naar derved Præsteembedernes Skattebyrde af de til dem hørende Præstegaarde ikke bliver større end hidtil. Paa den anden Side vil Ministeriet ikke finde det forsvarligt at lade det blive Statskassen, der lukrerer ved denne Foranstaltning, efter at den nu i over et halvt hundrede Aar har ladet Kirken tilflyde denne Understøttelse — der vil formentlig ingen tilstrækkelig Grund findes at være hertil —, men det hidtil opførte Beløb af 16,000 Kr. bør fremdeles anvendes i kirkeligt Øjemed. Som et saadant frembyder sig nu i første Række Oprettelsen af et nyt Bispeembede paa Sjælland og derefter — naar Statskassen har opnaaet fuld Dækning for Aarsudgiften herved gennem Afgang i Skattegodtgørelserne — en Forøgelse af Tilskuddene til utilstrækkelig lønnede Embeder. Særlig ville saadanne Tilskud kunne behøves for at sætte Ministeriet i Stand til at tilstaa Præster, der maatte komme til at hensidde uforholdsmæssig lang Tid i deres Embeder uden at opnaa Avancement, Alderstillæg.

Som Bilag til nærværende Lovforslag følger:

- Bilag A. Antallet af Sognekald i Sjællands Stift (med Færøerne) samt Folketallet i Stiftets enkelte Provstier og Amter.
- Bilag B. Antallet af Sognekald i samtlige Stifter.
- Bilag C. Folketallet efter Folketællingen 1901 i samtlige Stifter.
- Bilag D. Folkemængden i Sjællands Stift i Aarene 1901, 1870, 1850 og 1801.